

Befolkningen, skulde man aldrig have forladt. Jeg henstiller, at man indfører dem igen, og saa kan man for øvrigt derefter drøfte, hvilke Talværdier der skal tillægges de forskellige Karakterer. Men vi er for øvrigt nu efterhaanden kommet ind i et fuldstændigt Kaos med Hensyn til Talværdien af Karaktererne, fordi der indenfor de forskellige Institutioner, ja endogsaa indenfor den samme Institution, findes de mest vidt forskellige Karaktersystemer, og dette forekommer mig at være uheldigt.

Angaaende Skolerne skal jeg saa blot endnu sige, at jeg ser ikke, at der paa Finanslovforslaget er optaget nogen særlig Bevilling fra den højtærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenets Side til de private Skoler — her tænker jeg altsaa paa Latin- og Realskolerne. Jeg gaar ud fra, at naar dette ikke er sket paa Finanslovforslaget, er det, fordi det er den højtærede Ministers Agt senere at fremsætte et særligt Lovforslag om denne Sag.

Dinesen: Ja, Tinget er maaske snart træt for i Dag, men da Formanden har givet mig Ordet, vil jeg tillade mig at benytte det.

Den kongelige Trontale, som vi hørte paa Aabningsdagen, kunde ikke undlade at gøre Indtryk paa os alle ved den smukke Form, hvori den blev fremsat. Men hvad dens Indhold angaar, ved vi jo alle, at for det bærer Ministeriet Ansvar, et Ansvar, som det selvfølgelig heller ikke vil fralægge sig. Der er Enkeltheder deri, som jeg formentlig ikke vil blive enig med det ærede Ministerium om, og dertil hører i første Række Forfatningssagen. Hvis ikke andre ærede Medlemmer havde udtalt sig om dette Spørgsmaal, skulde jeg heller ikke have omtalt det nærmere, men da dette er sket, vil jeg ikke undlade at gøre et Par enkelte Bemærkninger herom, nærmest paa Foranledning af det ærede Medlem for Sorø Amt 1ste Valgkreds (Zahle). Jeg kunde næsten fristes til at kondolere den højtærede Finansminister i Anledning af den stærke Tilslutning, som det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds ydede ham. Jeg gratulerer ikke Finansministeren i denne Anledning, men jeg mener, at alt, hvad vi hørte af det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds, er vel skikket til at tages under nøje Overvejelse. Det ærede Medlem udtalte sig i Dag med en Aabenhjertighed, som efter min Mening bør paaskønnes; jeg paaskønner den, uagtet jeg formener i mange Henseender

at være i bestemt Modsætning til det ærede Medlem.

Den Tid, der er forløbet, jeg kunde næsten sige siden 1761, da Sofie Magdalene paa Hørsholms Gods gjorde Begyndelsen til Bondestandens Frigørelse, vil i en kommende Historieskrivning maaske blive betegnet som Bondestandens Tidsrum i Danmarks Historie. Til en Begyndelse arbejdede man for Bondestanden, man fortsatte med at arbejde med den, og til sidst kom man saa vidt, at Bondestanden arbejdede selv med, at man endogsaa for Alvor talte om, at vi her i Landet havde Bonderegimente, et Regimente, som mange har udtalt sig stærkt imod, som mange har anklaget, undertiden maaske med nogen Ret, men i mange Tilfælde ganske med Urette. Nu er jeg af den Formening, at hvis vi virkelig skulde faa en saadan Forfatningsændring her i Landet som den, der er bebudet, og som vi snart rygtevis, snart i mere bestemte Udtryk er blevet gjort bekendt med, er det slut med Bondestandens formodede Regimente her i Landet. Det ærede Medlem, der førte Ordet paa Regeringspartiets Vegne (P. Th. Nielsen), udtalte sin Glæde over de Udsigter, der formentlig var skabt ved det Samarbejde, der havde været mellem hans Parti, de Radikale og Socialdemokraterne — eksempelvis anførte han Landstingsvalget paa Fyn. Jeg vil anbefale det ærede Medlem og andre, særlig hans Partifæller, at erindre sig den Tale; der kommer en Dag efter denne, og ogsaa naar vi taler om dette Spørgsmaal, tror jeg, vi kan have nogen Grund til at belave os herpaa. Det er muligt, at den første Dag, som kommer efter denne, vil ramme Højre og vil ramme det stærkt — jeg er tilbøjelig til at tro det —, og det vil da — det viger jeg ikke tilbage for at sige, jeg har sagt det før, og jeg har sagt det stærkt — være en Følge af Højres egne grove Fejl, hvorved Højre har forskyldt ikke alene sine egne Nederlag, men ogsaa været Skyld i Nederlag for dem, som der dog var nogen Betingelse for, at vi kunde arbejde sammen med. Men efter den Dag kommer der paa ny en Dag, og den vil efter min Opfattelse af den Udvikling, vi gaar i Møde, ramme den ærede Ordfører og det Parti og det Ministerium, som han regner som sine Meningsfæller. Det kan være, at de bliver ramt endnu haardere og med endnu mere generende Virkning end den, hvormed Højre vil blive ramt. Jeg tager muligvis fejl i mit Skøn, over den